

KOMPARATIVNÍ STUDIE VYSOKOŠKOLSKÝCH ZÁKONŮ ZEMÍ V4 V ČÁSTECH DOTÝKAJÍCÍCH SE STUDENTŮ

v rámci projektu

**„ACSA – Profesionalizace studentských členů Akademické samosprávy
v zemích V4“
podporovaného Mezinárodním visegrádským fondem**

pro Akademické centrum studentských aktivit

vypracovali: JUDr. Filip Melzer, LL.M.*, JUDr. Lukáš Michna*

* Nejvyšší správní soud České republiky, Brno; Právnická fakulta Masarykovy univerzity v Brně

OBSAH

I. Úvod	4
II. Přehled právní úpravy	4
II.I Právní úprava obsažená ve (státních) právních předpisech.....	5
A. Česká republika.....	5
B. Slovenská republika.....	5
C. Polská republika.....	6
D. Maďarská republika.....	6
II.II Autonomní předpisy vysokých škol.....	6
A. Česká republika.....	7
B. Slovenská republika.....	8
C. Polská republika.....	8
D. Maďarská republika.....	9
III. Legislativní vymezení pojmu student	9
III.I Získání či ztráta statusu studenta.....	9
A. Česká republika.....	9
B. Slovenská republika.....	10
C. Polská republika.....	10
D. Maďarská republika.....	10
Závěr.....	10
III.II Student jako příslušník akademické obce.....	10
A. Česká republika.....	11
B. Slovenská republika.....	11
C. Polská republika.....	11
D. Maďarská republika.....	11
Závěr.....	11
III.III Práva a povinnosti studentů.....	11
A. Česká republika.....	12
B. Slovenská republika.....	12
C. Polská republika.....	13
D. Maďarská republika.....	13
Závěr.....	13
III.IV. Rozhodování o právech a povinnostech studentů.....	14
A. Česká republika.....	14
B. Slovenská republika.....	14
C. Polská republika.....	14
D. Maďarská republika.....	15
Závěr.....	15
III.V Rozdíl v postavení studentů na různých typech vysokých škol	15
A. Česká republika.....	16
B. Slovenská republika.....	16
C. Polská republika.....	16
D. Maďarská republika.....	16
Závěr.....	17
IV. Úloha studentů při samosprávě vysoké školy	17
IV.I Účast studentů v orgánech vysoké školy.....	17

A. Česká republika.....	17
B. Slovenská republika.....	18
D. Maďarská republika.....	20
Závěr.....	20
IV.II Specifické studentské orgány podílející se na činnosti vysoké školy	20
A. Česká republika.....	21
B. Slovenská republika.....	21
C. Polská republika.....	21
D. Maďarsko.....	21
Závěr.....	22
V. Celostátní reprezentace studentů vysokých škol	22
A. Česká republika.....	22
B. Slovenská republika.....	22
C. Polská republika.....	23
D. Maďarsko.....	23
Závěr.....	23
VI. Přehled základních poznatků	23
VII. Shrnutí.....	26
Slovníček základních pojmů.....	27
Rejstřík.....	27

I. Úvod

Tato studie je součástí projektu. „ACSA – Profesionalizace studentských členů akademické samosprávy v zemích V4“ Jejím cílem je srovnání právní úpravy zemí tzv. visegrádské čtyřky, tzn. Maďarska, Polska, Slovenska a České republiky, které regulují právní status vysokoškolských studentů jako aktivních příslušníků akademické obce. Smyslem této studie je tak zjištění, do jaké míry mají vysokoškolští studenti možnost působit na chod vysoké školy. Takové srovnání je zajímavé nejen z toho důvodu, že to byly často právě studenti, kteří se výrazným způsobem podíleli na průběhu společenských změn na přelomu osmdesátých let minulého století, ale i otázka následného vlivu studentů ve transformujících se vysokých školách.

Tato studie tak zobrazuje základní přehled o nejvýznamnějších právních normách upravujících status vysokoškolského studenta a tak napomáhá zjednodušení hledání v dotčených právních předpisech. Proto je v textu často odkazováno na jednotlivá ustanovení popisovaných zákonů.¹ Nejde zde tedy o poskytnutí vyčerpávajícího rozboru právní úpravy v dotčených zemích.

Obecné právní normy bývají v právní praxi zpřesňovány či konkretizovány soudním výkladem. Čím častěji se určitá ustanovení právních předpisů stávají předmětem soudní aplikace práva, tím je i zpřesňován jejich obsah. Uvedená oblast správního práva, tedy právní úprava vysokých škol, je však zřídka předmětem soudní aplikace. To způsobuje, že výklad jednotlivých ustanovení může být v praxi nejasný, aniž by byl sjednocován soudní judikaturou. Dalším problémem, který je s touto právní oblastí spojen, je skutečnost, že zákonodárce ponechává značnou oblast autonomní úpravě vysokých škol. Konkrétní právní úprava tak není zjistitelná přímo ze zákona, ale je k jejímu zjištění zapotřebí i znalosti autonomních předpisů vysokých škol, jejichž zohlednění však jde nad možnosti této studie. Na tomto místě je tak srovnávána jen právní úprava vyplývající z jednotlivých zákonů o vysokých školách, resp. o vysokém školství. Implementace zkušeností z praxe je zkoumána v rámci projektu „ACSA – Profesionalizace studentských členů akademické samosprávy v zemích V4“.

Je-li v této studii užíván pojem „ministerstvo“, pak se tím míní příslušné ministerstvo dané země. Tímto ministerstvem je v České republice Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, ve Slovenské republice Ministerstvo školství Slovenské republiky, v Polské republice Ministerstvo národního vzdělávání, v Maďarsku Ministerstvo školství.

POKUD VÁS STUDIE ZAUJALA, OBRAŤTE SE NA NÁS (info@acsa.vutbr.cz) - RÁDI VÁM POSKYTNEME BLIŽŠÍ INFORMACE.

¹ Jednotlivé zákony jsou ke stažení na www.acsa.vutbr.cz pod odkazem Projekty.